3 – ДӘРІС

АНТИКА ЖӘНЕ ОРТА ҒАСЫР МЕН ҚАЙТА ӨРЛЕУ КЕЗЕҢІНДЕГІ ҒЫЛЫМ ДАМУЫ

МАҚСАТЫ

Антика және Орта ғасыр мен Қайта өрлеу, кезеңіндегі, ғылым мен философияның қалыптасуы мен дамуының басты ерекшелігін және негізгі проблемасын жан-жақты талдап көрсету.

ЖОСПАР

1. Антика кезеңіндегі ғылыми бастаулар.
2. Орта ғасырдағы Еуропадағы ғылым мен дін.
3. Қайта өрлеу дәуіріндегі ғылым дамуының ерекшелігі.

АНТИКА КЕЗЕҢІНДЕГІ ҒЫЛЫМ

«Антика» термині латын сөзінің – antiqus, яғни көне деген шыққан. Антика кезеңі деп Көне Греция мен Рим, сонымен қатар осы елдер мәдениетінің ықпалында болған жерлер мен халықтардың даму кезеңдерін атайды.

upload.wikimedia.org

Антика ғылымы – бұл фундаменталдық, имперсоналдық, жетілмеген эмпиризімге бағынатын концептуалдық модельдеуге икемделген ғылыми интенциялардың жиынтығы.

upload.wikimedia.org

АНТИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ БАСТАУЛАР

upload.wikimedia.org

1. • Нағыз ғылымның бастауы ежелгі Грецияда б.э.д.. VII-VI ғасырлардан басталды делінеді.

2. • Ежелгі Грекияда (Фалес, Демокрит, т.б.) табиғи бастау арқылы болмысты түсіндіретін мифологияға қарама-қарсы теориялық жүйе пайда болды.

3. • Ежелгі Грекияда дамыған ғылым (Аристотель, т.б.) қоғам мен табиғат заңдылықтарын ашып, мәдениет тарихында ұлы рөл атқарды;

upload.wikimedia.org

ОРТА ҒАСЫРЛЫҚ ҒЫЛЫМ ФИЛОСОФИЯСЫ

Орта ғасыр ғылым философиясы батыста I – XV ғасыр аралығын қамтиды.

«Орта ғасыр» - терминін түсіндірілуді керек етеді. Бұл ұғым еуропа түсінігі бойынша діннің үстемдігі, ғылым үшін қаратүнек заман орнады дегенмен тең, ал шығыс елдерінде ғылым мен діннің үйлесімді даму кезеңі болды.

userapi.com

userapi.com

ОРТА ҒАСЫРЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ДӘСТҮР

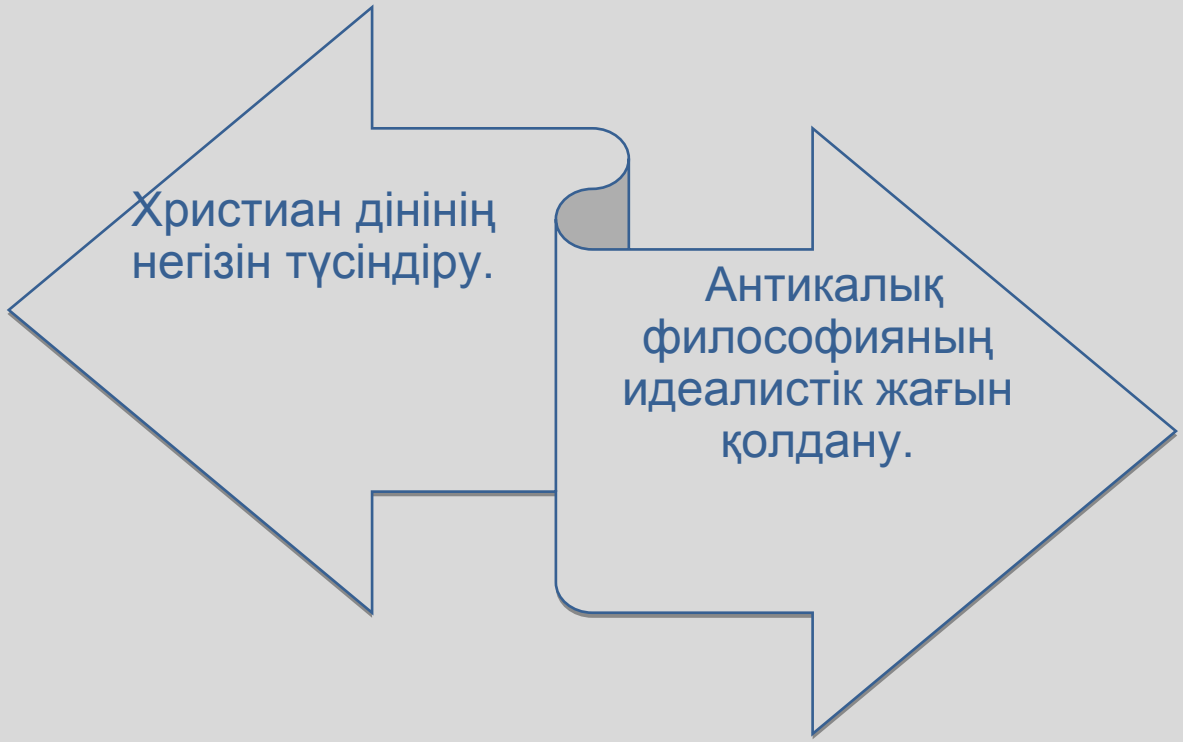

ҒЫЛЫМ ДАМУЫНДАҒЫ ОРТА ҒАСЫРЛЫҚ СХОЛАСТИКА

userapi.com

userapi.com

userapi.com

Орта ғасыр философиясының басты ерекшелігі дін проблемасы мен байланыстылығында, осы кезде философия мен ғылымның білімнің дамуына дін ықпал етіп отырды.

Орта ғасырларлық батыс философтары негізінен дін басылары қызметкерлер болды.

Орта ғасырлардағы философияның негізгі бағыттарының бірі схоластика ілімі болды.

ҚАЙТА ӨРЛЕУ ДӘУІРІНДЕГІ ҒЫЛЫМ

Қайта өрлеу ғылыми революция кезеңі, ғылымның даму ғылыми жаңалықтар мен инновациялардың негізгі қозғаушы күштерінің біріне айналды.

Қайта өрлеу дәуірі (Ренессанс) XV-XVII ғ.ғ. қайта өрлеу Еуропаның басқа елдеріне тарап, өркендей бастады. Әр елде өзіндік ерекшелігімен көрініс тапты.

ҚАЙТА ӨРЛЕУ ДӘУІРІНІҢ ҒЫЛЫМИ БАҒЫТТАРЫ

1

userapi.com

Гуманизм

2

userapi.com

Саяси әлеуметтік (утопиялық)

3

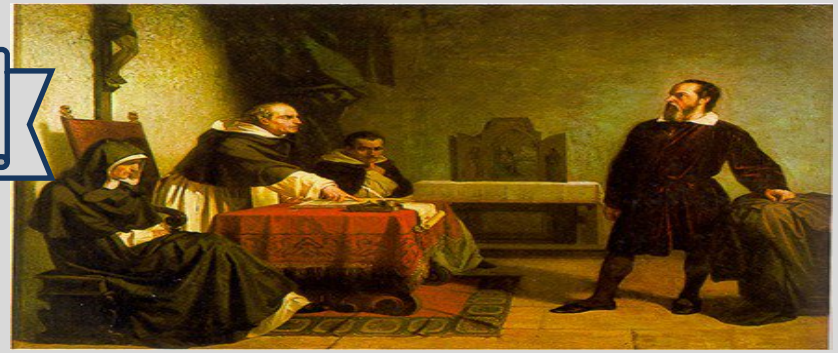

userapi.com

Ғылым

ҚОРЫТЫНДЫ

1. Егер антикалық кезеңдегі ғылымның басты проблемасы табиғат космологиялық өмір болды. 2. Орта ғасыр философиясының ерекшеліктеріғылым мен білім мәселелер теологиялық түсінік тұрғысынан қарастырылды. 3. Қайта өрлеу философиясының дүниетенымдық орентациясында басты ерекшелік адамға деген бет бұрыс гуманизм болды. Философия ғылым ретінде түсіндіріледі және оның мақсаты адамның өмірде орнын табу. Яғни басты тұлға құдай емес адам тұрды.

ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Алтаев Ж.А. Ғылым тарихы мен философиясы. Толықтырылып, өңделген.А.,2011.

2. Алтаев Ж.А, Байтенова Н.Ж,т.б. Ғылым тарихы мен философиясы А., 2009 ж.

3. Ібжарова Ш.А., Зәурбекова Л.Р. Ғылым тарихы мен философиясы: Оқу құралы – 2-ші басылым / Қазақ ұлттық аграрлық университеті. – Алматы, 2010. – 189 б.

4. Хасанов М.Ш., Петрова В.Ф., Б.А. Джамабева Ғылым тарихы мен философиясы, Алматы, Қазақ университеті, 2015.

ИНТЕРНЕТ–РЕСУРСТАРЫ

1. https://platona.net/load/

2.https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiP6bOF0oXAhUpg_0HHaX2CiMQFnoECB0QAQ&url=https%3A%2F%2Felar.urfu.ru%2Fbitstream%2F10995%2F28647%2F1%2F978-5-7996-1142-2_2014.pdf&usg=AOvVaw1i3w9Gqy966s6CbeKmLsZH